
NYHEDSBREV – NOVEMBER 2024

CENTER FOR GRUNDTVIGFORSKNING

Red. Stine Guldahl Holst
& Krista Stinne Greve Rasmussen

<https://grundtvigcenteret.au.dk/>
<http://www.grundtvigsværker.dk/>

GRUNDTVIGS VÆRKER

Version 1.24 gik i luften 1. november med 24 nye værker. Her finder man blandt andet nytårssalmen "Vær velkommen Herrens Aar", der kan læses [her](#) – og mange flere salmer og sange.

deres plads i salmebøgerne. Derudover giver bogen en introduktion til arbejdet med AI-modeller og computationelle undersøgelser. Bogen kan købes hos [Syddansk Universitetsforlag](#).

GRUNDTVIG OG MONSTRENE - NY UDGIVELSE

Grundtvig og Monstrene af Katrine Frøkjær Baunvig, illustrationer ved Laura Schiøler Vinum. Grundtvig er først og fremmest kendt for sine omtrent 1600 salmer. Mindre kendt er han for de fantastiske, monstrøse, overnaturlige væsener, som det store forfatterskab vrimler med. Disse undersøges ved hjælp af kunstig intelligens og bogen præsenterer hovedlinjerne i monstrenes liv i Grundtvigs salmer, deres rolle i hans kristendomsformidling og

SIKRING AF DEN DIGITALE KULTURARV - NYT CENTER

Den første tirsdag i november hvert år er det World Digital Preservation Date og den første tirsdag i november 2024 lancerede holdet bag Center for Grundtvigforskning tvillingecenteret: Center for Digital Tekstarv (CDHtxt). Det har til opgave at udarbejde højkvalitetsdigitaliseringer af dansk tekstarv og vil virke for at forfine infrastrukturen omkring bevarelsen af allerede digitaliseret materiale som www.grundtvigsværker.dk – se mere [her](#).

FÆLLESSANGSFORSKNING

- NY BEVILLING

Fællessang har vist sig som et betydningsfuldt virkemiddel til at skabe sammenhold og modstandskraft under kriser. Derfor er sangfællesskab i krisetider også blevet genstand for stigende forskningsinteresse, hvilket det nystartede forskningsprojekt CRIES vidner om. I spidsen for projektet står Center for Grundtvigforsknings leder Katrine Frøkjær Baunvig. Hun netop har modtaget en såkaldt HERA-bevilling fra EU på 10 mill. DKK til at undersøge, om og hvordan social sammenhængskraft kan styrkes med hjælp fra fællessang på tværs af Skandinavien og Baltikum. Læs mere [her](#).

N.F.S. GRUNDTVIG

- NY LÆREBOG TIL FOLKESKOLEN

Centerets editionsfilolog, og tidligere folkeskolelærer, Katja Gottlieb har sammen med Merete Schou von Magius udgivet *N.F.S. Grundtvig* i serien KanonKanon på DanskLærerforeningens Forlag. Serien åbner kanonforfatterskaber for elever i udskoling. Man kan læse mere og købe bogen [her](#).

GRUNDTVIGS GENERER

- SEMINAR 9/12 I KØBENHAVN

I samarbejde med Grundtvig-Selskabet, Grundtvig-Akademiet og Københavns Universitet afholder Center for Grundtvigforskning seminar om Grundtvigs genrer på Københavns Universitet den 9. december, kl. 10-17. Seminaret drøfter en række af forfatterskabets genrer og andre træk ved Grundtvigs måde at bruge genrer på – så vel som genrer, der kan bruges til at kortlægge forfatterskabet. Drøftelserne vil berøre emner som, hvordan Grundtvig skriver, hvilke formål han søger at opnå med sine skrifter, og hvordan disse skrifter kan læses i dag. Seminaret vil både behandle nogle af Grundtvigs store kendte genrer og vise mere

ukendt stof frem. Program og tilmelding kan findes [her](#).

PERSONALENYT

- NYE ANSÆTTELSER

Center for Grundtvigforskning vokser. Vi har i efteråret ansat Fedja Wierød Borcak som videnskabelig assistent. Han skal varetage digitaliseringen af en lang række bibeloversættelser og salmebøger, som Carlsbergfondet har muliggjort. Desuden tiltræder centerleder Katrine Frøkjær Baunvig d. 1. december 2024 som professor i Grundtvigforskning; hun holder tiltrædelsesforelæsning i Aarhus d. 7. februar 2024.

Krista Stinne Greve Rasmussen

ENHED FOR SANGFORSKNING

- KORTLÆGNING AF SANG I DANSKE SKOLER

Enhed for Sangforskning kortlægger den kommende tid sangens rolle og status i danske grundskoler. Det sker med en bevilling fra Augustinus Fonden og i samarbejde med Sangens Hus, Musiklærerforeningen og Center for Grundskoleforskning (SDU).

Sang har spillet en central rolle i danske skoler siden den første landsdækkende skolelov i 1814. I erkendelse af sangens vigtige dannende funktion figurede faget på linje med regning, skrivning etc. helt frem til midten af det 20. århundrede. I perioden 1958-1975 skiftede faget "sang" navn til "musik"; en udvikling, der afspejlede et indholdsmæssigt vægtskifte fra hovedvægt på fælles- og korsang til sammenspil, musikoplevelse og lytning. De seneste års genopblomstring af dansk sangkultur og fællessang har imidlertid bevirket en fornyet opmærksomhed på skolesangen. Der er både politisk bevågenhed om skolernes morgensang og en blomstrende forskningsmæssig interesse for sang og sangkultur med en stigning i udgivelser,

bevillinger og etablering af nye institutioner såsom Enhed for Sangforskning, Aarhus Universitet. Alt dette understreger behovet for en kortlægning af sangens faktiske rolle i skolerne – for vi ved faktisk ikke, hvor meget sang fylder derude. Derfor vil vi lave en stor rundspørge på et repræsentativt udsnit af danske grundskoler for at finde ud af, hvor meget der synges, hvordan sang praktiseres, samt hvad den betyder for dem, der udøver den. Resultater forventes klar til udgivelse i løbet af 2025.

Lea Wierød Borčák